

АНОТАЦІЇ

Ольга Гуль

5–17

Виступ львівського міщанства проти зловживань міської ради в першій чверті XVI століття

Висвітлено основні причини і передумови виступу львівського міщанства проти зловживань представників міської ради в першій чверті XVI ст. На основі збережених джерел представлено перебіг подій конфлікту, а також основні моменти діяльності і рішення королівської комісії, метою якої було вирішення спірних питань. Охарактеризовано зміни у функціонуванні органів міської влади, що набули чинності внаслідок конфліктної ситуації у Львові.

Ключові слова: суспільний конфлікт, міська рада, королівська комісія, владна еліта, урядуюча група, Decemvirum, лонгер.

Григорій Савчук

18–24

Кириличні та латинські видання Ставропігійського інституту у Львові в 1825–1855 роках

Зосереджено увагу на видавничій діяльності Ставропігійського інституту у Львові в 1825–1855 рр. Особливу увагу приділено висвітленню у друках інституту діяльності “Руської трійці” та подій революції 1848 р. у Львові. Простежено перехід керівництва інституту на москвофільські позиції.

Ключові слова: Ставропігійський інститут, друкарня, “Руська трійця”, москвофіли, каталог.

Христина Харчук

25–31

Діяльність польських історико-меморіальних громадських організацій і товариств у Львові у XIX – першій половині XX століття

Висвітлено діяльність польських історико-меморіальних громадських організацій і товариств у XIX – першій половині XX ст. щодо збереження пам’яток воєнної історії у м. Львові. Проаналізовано вагомий внесок цих організацій і товариств щодо заснування військових цвинтарів та впорядкування поховань полеглих воєнків періоду польських повстань 1831–1832 та 1863–1864 рр., Першої світової війни та визвольних змагань 1914–1920-х років.

Ключові слова: товариство, громадська організація, військовий цвинтар, військові поховання, історико-меморіальна спадщина, пам’ятка.

Ольга Ніколасенко

32–38

Участь польських жінок у релігійному русі в Наддніпрянщині наприкінці XIX – на початку XX століття

Охарактеризовано релігійний рух польського жіноцтва у правобережних та південних українських губерніях наприкінці XIX – на початку XX ст. На підставі аналізу архівних матеріалів з'ясовано передумови поширення релігійної діяльності жіноцтва, її напрями, форми, значення. Висвітлено особливості польського жіночого релігійного руху, що впливали як на позиції Церкви в регіоні, так і на світогляд польського жіноцтва.

Ключові слова: польське населення, українські губернії, суспільно-політичний рух, католицтво.

Наталія Мисак

39–54

Матеріальне становище педагогічної інтелігенції в Галичині наприкінці XIX – на початку XX століття

Проаналізовано матеріальне становище та умови праці різних категорій педагогічної інтелігенції у Галичині на рубежі XIX–XX ст. Зокрема з'ясовано розмір і складники їх заробітної платні та пенсійного забезпечення, порівняно з іншими професійними категоріями. Простежено основні вимоги і перебіг боротьби освітян за покращення власного добробуту, ставлення до цієї проблеми представників влади.

Ключові слова: педагогічна інтелігенція, професор, викладач, вчитель, Галичина, фінансове становище, платня, пенсія.

Оксана Руда

55–69

Українсько-польські відносини XVII століття в інтерпретації Ольгерда Гурки (1887–1955)

Проаналізовано історіографічний доробок знаного польського дослідника Ольгерда Гурки, присвячений українсько-польським відносинам XVII ст., зокрема козацькій революції під проводом Богдана Хмельницького та її наслідкам для Речі Посполитої. Зосереджено увагу на дослідницькій методиці вченого, його спробі об'єктивного висвітлення причин та перебігу польсько-козацьких війн.

Ключові слова: польська історіографія, історичні міфи, Річ Посполита, польсько-козацькі відносини, козацька революція під проводом Богдана Хмельницького.

Мірослав Шуміло

70–83

Дмитро Левицький – голова Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО) у 1925–1935-х роках

Проаналізовано життєвий шлях і політичну діяльність Дмитра Левицького, особливо у період, коли він був головою Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО). Також зроблено спробу оцінити його роль в українському політичному житті в період Другої Речі Посполитої.

Ключові слова: Дмитро Левицький, Українське національно-демократичне об'єднання, Друга Річ Посполита.

Тарас ГОРБАЧЕВСЬКИЙ

84–88

Об'єднання та наукові осередки римо-католицьких священиків у міжвоєнному Львові

Висвітлено діяльність римо-католицьких священичих об'єднань, духовної семінарії і теологічного факультету Університету Яна Казимира та їх внесок у розвиток теологічної науки міжвоєнного періоду.

Ключові слова: Римо-Католицька Церква, Львів, Польське теологічне товариство, духовна семінарія, теологічний факультет.

Александр СМОЛІНСЬКИЙ

89–107

Образ промисловості, сільського господарства і транспорту радянської України початку 30-х років XX століття у світлі документів польської військової розвідки

Ризький договір, підписаний 18 березня 1921 р. між Республікою Польща з одного боку і Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою та Українською Соціалістичною Радянською Республікою, з другого, формально завершив польсько-радянську війну. В реальності тоді закінчилися тільки відкриті воєнні дії, оскільки частину політичних причин цього конфлікту не було розв'язано. Унаслідок цього обидві держави протягом всього міжвоєнного періоду провадили один проти одного активні розвідувальні дії. Метою автора було представлення інформації польської військової розвідки щодо стану промисловості, сільського господарства і транспорту радянської України на початку 30-х років XX ст. Ці дані повністю опираються на збережених документах відповідального за розвідку II Відділу Головного Штабу Війська Польського.

Ключові слова: польська військова розвідка, промисловість, транспорт, сільське господарство.

Зоряна ПОЛЬОВА

108–128

Польсько-українські воєнні відносини: розвиток конфлікту та спроби примирення

Проаналізовано динаміку польсько-українського воєнного конфлікту. Висвітлено польсько-українські спроби досягти примирення та чинники, які зумовили їх невдачу. Розглядаючи польсько-український конфлікт у німецько-радянському контексті, з'ясовано чинники загострення конфлікту та доведено, що як нацисти, так і радянські структури здійснювали в регіоні політику “поділяй та володарюй”. Приділено особливу увагу аналізу протипольського фронту у стратегії війни проти всіх окупантів за побудову УССД, застосовуваній українським націоналістичним підпіллям, та розгляду протиукраїнського фронту в політичній стратегії АК, спрямованій на побудову незалежної та демократичної Польщі.

Ключові слова: ОУН, УПА, загони самооборони, ЗВЗ, АК, ВіН, НСЗ, кампанія деполонізації, операція “Буря”, депортації, операція “Вісла”, нацисти, радянці.

Андрій Боляновський

129–142

Проблема кількості польських жертв волинської трагедії 1943 року

Досліджено питання кількості польських жертв як наслідок українсько-польського протистояння на Волині у 1943 р. На підставі багатьох польських архівних джерел аргументовано, що реальна кількість втрат волинського польського населення того року в результаті діяльності націоналістичного підпілля й формувань Української Повстанчої Армії (УПА) не перевищувала 20 тис. осіб.

Ключові слова: українсько-польські відносини, Волинь, жертви конфлікту.

Ярослав Кондрач

143–159

Євроінтеграційний шлях України у 90-х роках ХХ століття

Розглянуто та проаналізовано трансформацію українсько-європейських відносин крізь призму еволюції економічно-політичних процесів у Східній Європі. Для України наведено приклад успішної інтеграції сусідньої держави – Республіки Польща в європейські структури в економічній, політичній, соціально-культурній сферах.

Ключові слова: Україна, Польща, Європейський Союз, українсько-польські відносини, євроінтеграція.

Любомир ХАХУЛА

160–172

Релігійне та національно-культурне життя української громади у Польщі наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття

Проаналізовано процес налагодження релігійного та національно-культурного життя української громади в Перемишлі та Перемишльському воєводстві після демократичних перетворень у Польщі. Розглянуто роль поширених серед поляків історичних стереотипів про Україну та українців під час виникнення, перебігу та вирішення спірних проблем. З'ясовано, що гострі суперечки між українцями і поляками стосувалися, насамперед, проблем щодо повернення релігійних святинь греко-католикам, встановлення пам'ятників воїнам УПА та Фестивалю української культури в Перемишлі.

Ключові слова: Польща, Перемишль, суспільно-політична думка, УПА, історичні стереотипи.

Марина ЧЕБАН

173–192

Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України: співпраця з польськими науковими установами, студії з полоністики (1991–2013)

Проаналізовано наукову співпрацю Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України з польськими установами та особисті контакти. Схарактеризовано полоністичні дослідження працівників інституту. Показано участь науковців у міжнародних форумах і конференціях останнього двадцятиріччя.

Ключові слова: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, полоністика, дослідження, співпраця, Україна, Польща.